

Dissabte, 5 de març de 2005

Xavier Vendrell

Fins al fons de la caixa

Molta gent sosté que l'encreuament d'acusacions entre Maragall i Mas en el ple dedicat a la desgràcia del Carmel ens allunya per sempre de l'escenari dialògic de la política catalana, de l'oasi sobre el que tant s'ha teoritzat. Molts sostenen que la frase del 3% i la rèplica que barreja el nou Estatut amb la insinuació del cobrament de comissions per les obres públiques ha obert la capsa de Pandora de la política catalana, i la tenyeix del pitjor que pogués patir. No es tracta de col·locar una presumpta corrupció a boca de tots, perquè, al cap i a la fi, això, amb proves, pot dirimir-se en els tribunals. Es tracta de la desconfiança lògica que això genera entre aquells a qui els polítics hem de servir. El recel de la ciutadania és sens dubte el que em fa més mal.

No m'espanta ser objecte d'una querella judicial per unes declaracions sobre la intervenció de la fiscalia en l'assumpte. Continuo mantenint que m'alegra que el ministeri públic investigui qualsevol sospita de cobrament irregular de comissions, siguin del partit que siguin. No he acusat l'anterior Govern de res, seria una irresponsabilitat fer-ho perquè no dispo de evidències. L'únic que vaig fer va ser reproduir una informació pública i publicada precisament en aquest diari el 8 de maig de 2001. Vaig destacar el fet que el Tribunal de Cuentas havia quantificat en 1.600 milions de pessetes les donacions anònimes rebudes per Convergència i Unió entre 1993 i 1998 i vaig plantejar en veu alta la necessitat d'acabar amb l'opacitat d'aquests ingressos per evitar l'ombra de dubte que poden generar. Els partits polítics que legalment perceben aquestes donacions queden indefensos davant de la rumorologia.

Fa nou anys que sóc secretari d'Organització i Finances d'Esquerra i estic orgullós de poder mostrar a tot el món uns comptes clars. Mai no he permès una donació sense saber la seva procedència. Aquells que em coneixen saben que la transparència és per mi una obsessió, dins i fora del partit. És per això que, ara que Esquerra és al Govern, estic especialment satisfet de la creació de l'Oficina Antifrau que ha de garantir la transparència i l'eficàcia de tota la gestió de l'executiu, incloent el control de qualitat de les obres públiques, molt malparada per la pràctica habitual de llargues cadenes de subcontractacions i rebaixes inassumibles en els costos.

Durant anys vam defensar, des de l'oposició, la necessitat d'aquesta oficina, la vam incloure en el Pacte del Tinell i l'hem complert. Si algú, qui sigui, comet irregularitats en gestionar diners públics ha de ser descobert i rellevat del seu càrrec. Tots hem d'afrontar amb naturalitat que a qualsevol cistell pugui podrir-se una poma i a les nostres mans està retirar-la amb normalitat perquè no afecti les altres. Negar aquesta possibilitat és negar la mateixa condició humana i el que hem de fer, insisteixo, és acceptar que pot succeir i fer

l'impossible per prevenir-lo, detectar-ho i prendre mesures.

La filosofia de la transparència serveix també per al finançament dels partits polítics. Seria una mostra de maduresa per part nostra parlar-ne seriosament i de forma constructiva, sense els retrets habituals del cas Casinos, els fons de Formació Ocupacional o el cas Filesa. Quan li van preguntar precisament per la rehabilitació de José María Sala dins del PSC, el secretari general d'ERC, Joan Puigcercós, va reiterar aquest estiu la intenció de forçar una reforma de la Llei de finançament de partits.

La nostra proposta va més enllà d'acabar amb l'opacitat de les donacions anònimes que, com ja he dit, acaben sent una pedra de desconfiança que colpeja la pròpia teulada. Transparència és també plantejar obertament les necessitats econòmiques de cada partit i trobar el sistema que permeti satisfer-les sense mecanismes o procediments paral·lels. Si tots arribem a la conclusió que les provisions actuals són insuficients, llavors ho hem de dir sense rubor. Els partits, garantia del funcionament del sistema democràtic, han de tenir els recursos suficients però també prou controlats. En aquest sentit, seria bo que el Tribunal de Comptes tingués capacitat de sancionar a tot aquell que no compleixi.

En resum, que des d'ara i per sempre es pugui anar fins al fons de la caixa, de totes les caixes. Si acceptem el mite, a la de Pandora hauria de quedar l'esperança de la transparència que mereixen els ciutadans. És clar que, per aconseguir-ho, hem de començar per saber de què i com omplim les altres, les dels partits que els representen.

(Publicat al diari el País)
